

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 763/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen apteekkien matalan kynnyksen palvelujen edistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Arja Juvosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 763/2022 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä edistääkseen ja tukeakseen apteekkien matalan kynnyksen terveystieteiden toimintaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Apteekit ovat keskeinen osa Suomen terveydenhuoltojärjestelmää. Apteekit ovat yleensä hyvin väestön saavutettavissa ja lähiapteekissa saa maksutta ja aikaa varaamatta apteekin ammattilaisten neuvontaa ja ohjausta. Apteekkien palveluverkosto kattaa koko maan, jotta lääkkeet ja lääkeneuvonta ovat kaikkien ulottuvilla.

Muiden kuin lakisääteisten palvelujen tarjonta vaihtelee apteekista toiseen, ja apteekissa voi olla henkilökuntaa, joka on perehtynyt erityisesti esimerkiksi tupakasta vieroittautumiseen tai sydän- ja verisuonitautien, diabeteksen tai astman hoitoon. Apteekin yhteydessä voi olla myös erillinen maksullisia palveluja tarjoava terveystiete, joka tarvitsee säädösten mukaisen aluehallintoviranomaisen myöntämän luvan yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottamiseen sekä nimetyn vastuunalaisen lääkärin. Terveystiete- ja sairaanhoidon palveluja voivat tarjota vain terveydenhuollon ammattihenkilöt, jotka on rekisteröity terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri Terhikkiin. Terveystieteissä voidaan esimerkiksi mitata verenpaine tai kolesteroli, antaa rokote, poistaa ompeleet tai tehdä korvahuuhtelu.

Väestön odotuksia ja lääkkeiden käyttäjien näkemyksiä apteekin tehtävistä ja toiminnasta selvitettiin laajassa väestökyselyssä (1650 vastaajaa) lokakuussa 2020 Taloustutkimus Oy:n internet-paneelissa (valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:32). Kyselyssä selvitettiin muun muassa 22 terveydenhuollon palvelun kysyntää, jos niitä olisi tulevaisuudessa tarjolla apteekista. Varmasti palvelua käyttävien osuus oli suurin (50 prosenttia) väitteessä ”Säännöllisesti käytössä olevan lääkkeen reseptin uusinta apteekissa ilman yhteydenottoa lääkäriin silloin, kun sairauden hoito on kunnossa (hoitotasapainossa)”, kun osuus oli 47 prosenttia väitteessä ”Viesti apteekista, kun säännöllisesti käytössä olevan lääkkeen resepti vaatii uusimista”, 45 pro-

senttia väitteessä ”Reseptilääkkeen määrääminen apteekissa pieniin vaivoihin, esimerkiksi märkäruven hoitoon, ilman yhteydenottoa lääkäriin”, 32 prosenttia väitteessä ”Apteekin terveystiete, josta voi hakea apua pieniin vaivoihin (esimerkiksi korvavahan poisto, ompeleiden poisto” sekä 27 prosenttia väitteessä ”Apteekissa tietojen päivittäminen Omakantaan käytössä olevista lääkkeistä”.

Apteekit ovat olleet aktiivisia paitsi toteuttamaan lääkeneuvontaa myös luomaan matalan kynnyksen palveluja apteekkien yhteydessä, erityisesti terveydenhoidossa.

Helsingissä 8.3.2023

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru